

Letní škola architektury a stavitelství Ateliér D: Prvek

Na počest 150. výročí publikace periodického zákona prohlásila OSN rok 2019 za Mezinárodní rok periodické tabulky prvků. Při této příležitosti pořádala katedra architektury Fakulty stavební ČVUT v Praze letní školu architektury a stavitelství, jejímž výchozím tématem se tak stal PRVEK – architektonický, urbanistický, konstrukční, ochranný, ... a samozřejmě chemický.

Program letní školy byl koncipován do pěti pracovních dní v termínu 26. 8. – 30. 8. 2019 v kombinaci tří denního semináře a dvoudenního workshopu.

Seminář byl organizován ve spolupráci s Omnium z. s. a Památkovou komorou ČR, za mediální podpory portálů Propamatky.cz a Koordinuj.cz a s.

Workshop byl organizovaný a vedený doc. Ing. Sabahem Shawkatem, Ph.D. z Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě a jeho týmem. Od pondělí do pátku byla v Ateliéru D instalována výstava modelů lehkých konstrukcí. Před budovou fakulty stavební byl k vidění model tensegritu 1: 1 a da Vinciho mostu. Výstava a workshop byly podpořeny z prostředků Kulturne a edukační grantové agentúry MŠVVaŠ SR (KEGA), projektu 002VŠVU-4/2019 Koncept ľahkých koňtrukcií z pohľadu hľadania novej formy pre architektov a dizajnérov.

Seminář

V pondělí a úterý probíhal seminář formou přednášek věnovaných prvku architektonickému, urbanistickému, chemickému a ochrannému: Úvodní přednášku na téma základní prvky architektury měla doc. Ing. arch. Radomíra Sedláková (FSv ČVUT v Praze), navázal doc. Ing. arch. Petr Durdík (FSv ČVUT v Praze) s tématem Veřejná prostranství jako prvek stavby měst, odpoledne bylo věnováno prvku chemickému, součástí přednášky prof. Ing. Mileny Pavlíkové, Ph.D. (FSv ČVUT v Praze) byla i návštěva laboratoře a ukázka analýzy prvků. Doc. Ing. Martina Eliášová, CSc. (FSv ČVUT v Praze) představila sklo jako materiál pro nosné konstrukce. Přednášku Státní tiskárny cenin na téma: "Ochranné prvky bankovek" přednesl výrobní ředitel Ing. Ondřej Hyršl, který také spolu s Martinem Srbem – grafikem a rytcem odpovídal na zajímavé dotazy účastníků Letní školy. Všichni přítomní se zúčastnili komentované prohlídky výstavy pořádané ve spolupráci s Památkovou komorou ČR s názvem " Ochranné prvky na bankovkách včera a dnes" v Galerii NaCH. Doc. Dr. Ing. Václav Liška a BcA. Michaela Caranová prozradili účastníkům řadu zajímavostí z historie bankovníctví.

Úterý zahájil doc. Ing. arch. Michal Šourek (FSv ČVUT v Praze) přednáškou Od Agendy 21 k Vitruviiovi: hledání základních prvků architektury, následovala procházka dejvickým kampusem s Ing. arch. Markem Machem (FSv ČVUT v Praze) a představení projektu Hmotnost – výtvarných děl v kampusu Dejvice. Transformaci prvku městských hradeb věnoval svou přednášku doc. Ing. arch. Jindřich Svatoš (FSv ČVUT v Praze). Následně proběhla návštěva výstavy modelů lehkých konstrukcí, které v Ateliéru D instaloval doc. Ing. Sabah Shawkat, Ph.D. se svým týmem, prof. Pešková účastníky pozvala na čtvrteční a páteční workshop. Prvky cirkulární architektury představil akad. arch. Aleš Brotánek (AB ateliér). Architekt Marco Maio zaujal přednáškou Shaping the Light – The Architectural Space Defined by LIGHT. Osobnosti architekta jako prvku, který mění vše, se věnoval Ing. Karel Smejkal, Ph.D., Intl. Assoc. AIA (FSv ČVUT v Praze). Účastníci letní školy si mohli vyplnit dotazníky na <http://k129.cz/psychology/> a dozvědět se tak něco o své osobnosti. Přednáška PhDr. Rudolfa Pošvy, CSc. (FSv ČVUT v Praze) otevřela středeční den, který pokračoval procházkou Prahou. V Královské

zahradě byla pozornost věnována architektonickým prvkům Belvederu a Velké Míčovny. Poté se pokračovalo na Pohořelec, kde byl nejdříve navštíven Strahovský klášter, poté Loretánské náměstí – Černínský palác a Loreta, přes Nový Svět se šlo ke kostelu sv. Jana Nepomuckého na Hradčanech a odtud na Hradčanské náměstí, kde jsme se zaměřili na paláce Thunovský, Martinický, Schwarzenberský a Salmovský a také na mariánský sloup. Na Pražském hradě byl navštíven chrám svatého Víta. Dále se výklad Dr. Pošvy zaměřil na dílo architekta Plečnika. Účastníkům letní školy se podařilo zahlédnout i pana prezidenta. Procházka i seminář letní školy skončily pod Starými zámeckými schody.

Seminář letní školy měl 14 aktivních účastníků, byla to skupina velmi rozmanitá: pracovníci památkové péče, městských úřadů, projektanti, architekti, studenti různých středních a vysokých škol a nadšenci se zájmem o to, dozvědět se něco nového v populárně naučném duchu letní školy.

Workshop

Doc. Ing. Sabah Shawkat, Ph.D. zahájil workshop prezentací lehkých konstrukcí a na modelech předvedl jejich principy. Účastníci si mohli vyzkoušet rozebrat a znovu sestavit modely fungující na principech popsaných Leonardem da Vinci. Modely byly unikátně vyrobeny a přivezeny z Bratislavy právě pro workshop. Před fakultou stavební se účastníci workshopu seznámili s konstrukcí da Vinciho mostu a tensegritem na modelech 1: 1. Poté následovala vlastní fáze vyzkoušení si základních principů. S pomocí doc. Shawkata si účastníci připravili základní prvky, které se podporovaly navzájem. Tyto základní prvky v pátek spojovaly do složitějších konstrukčních celků a vyzkoušeli si, že konstrukce založené na vzájemném podporování se prvků sice vypadají jednoduše, ale vyžadují přemýšlení a zručnost. Workshop byl dokončen pod vedením prof. Ing. arch. Ing. Zuzany Peškové, Ph.D. Pokusy aktivních účastníků workshopu o aplikaci principů reciprocal-structures v modelech byly v pátek odpoledne instalovány do zahrady před fakultou stavební.

V rámci workshopu se s lehkými konstrukcemi a jejich principy seznámilo průběžně 14 zájemců: studentů bakalářského, magisterského a doktorského programu Architektura a stavitelství, zaměstnanců katedry architektury FSv ČVUT v Praze, architektů, studentů středních škol a žáků základních škol, pracovníků památkové péče. Někteří z nich se aktivně zapojili do tvůrčí části workshopu a vyzkoušeli si principy lehkých konstrukcí na vlastnoručně sestavených modelech.